

idea
HEGEL

GERMANİK DÜNYA

TARİH FELSEFESİ — 4

İDEA D1 2011/08

HEGEL
Tarih Felsefesi
IV
GERMANİK DÜNYA

Çeviren
Aziz Yardımlı

idea • istanbul

İDEA CEP KİTAPLARI — 029

İdea Yayınevi

Şarap İskelesi Sk. 2/106-107 34425 Karaköy — İstanbul
iletisim@ideayayinevi.com / www.ideayayinevi.com

Bu çeviri için © AZİZ YARDIMLI 2006; 2010
GEORG WILHELM FRIEDRICH HEGEL

Tarih Felsefesi

Vorlesungen Über Die Philosophie der Geschichte

Birinci baskı 2006

İDEA CEP KİTAPLARINDA Üçüncü baskı 2011

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü

İdea Yayınevinin ön izni olmaksızın

yeniden üretilemez.

İDEA CEP KİTAPLARI DİZİSİ 029 / FELSEFE 17

SÜRELİ YAYIN

YAYININ ADI: Hegel; *Tarih Felsefesi 4 - Germanik Dünya*

YETKİ SAHİBİ / SORUMLU MÜDÜR: ALİYE ZEYNELOĞLU

YÖNETİM YERİ: İDEA YAYINEVİ

Şarap İskelesi Sk. 2/106-107 34425 Karaköy — İstanbul

YAYININ SÜRESİ: 30 GÜNDE BİR

BASKI: BAYRAK MATBAASI

Davutpaşa Cad. 14/2 34015 Topkapı — İstanbul

DAĞITIM: YAYSAT

Doğan Medya Tesisleri, Hoşdere Yolu 34517 Esenyurt — İstanbul

Printed in Türkiye

ISSN 2146-3530

İDEA D1 2011/08

İçindekiler

Bölüm IV. Germanik Dünya 7

KESİM I. Hıristiyan Germanik Dünyanın Öğeleri 12

Altkesim I. Halkların Göçleri 12

Altkesim II. Müslümanlık 21

Altkesim III. Büyük Karl'ın İmparatorluğu 26

KESİM II. Orta Çağlar 32

Altkesim I. Feodalite ve Hiyerarşi 33

Altkesim II. Haçlı Seferleri 57

Altkesim III. Feodalizmden Monarşiye Geçiş 66

Orta Çağların Çözülüşü Olarak Sanat ve Bilim 76

KESİM III. Modern Çağ 79

Altkesim I. Reformasyon 80

Altkesim II. Devlet Oluşumunda Reformasyonun Etkisi 95

Altkesim III. Aydınlanma ve Devrim 106

EKLER

Kitap Üzerine Notlar 125

Sözlük 127

Dizin 129

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
Germanik Dünya

Germanik Tin yeni Dünyanın Tinidir, ereği Özgürlüğün sonsuz öz-belirlenimi olarak saltık Gerçekliğin olgusallaşmasıdır — o Özgürlüğün ki, saltık biçiminin kendisini içerik olarak taşır. Germanik halkların belirlenimi Hıristiyan ilkenin taşıyıcıları olmaktır. Tinsel Özgürlüğün ilkesi, Uzlaşmanın ilkesi o halkların henüz saf, kültürsüz yüreklerine yerleştirildi; ve onlara Dünya Tininin hizmetinde gerçek Özgürlük Kavramını yalnızca dinsel Töz olarak taşıma değil, ama onu dünyada öznel özbilinçten özgürce üretme görevi de teslim edildi.

Şimdi Germanik Dünyayı dönemlerine ayırmaya geçerken hemen belirtmek gerek ki, bu halklar Yunanlılar ve Romalılar durumunda olduğu gibi geriye doğru önceki dünya-tarihsel ulus ile ve ileriye doğru sonraki ile olmak üzere dışa doğru çifte bir bağıntı içinde alınamazlar. Tarih Germanik halklar durumunda gelişim sürecinin bütünüyle başka türlü olduğunu gösterir. Yunanlılar ve Romalılar dışa dönmeden önce kendi içlerinde olgunlaşmışlardı. Germenler ise, tersine, kendi dışlarına yayılarak başladılar, dünyayı bir sel gibi bastılar, ve kültürlü ulusların kendi içlerinde çürümüş ve boşalmış devletlerine boyun eğdirdiler. Ancak ondan sonra yabancı bir kültür, yabancı bir din, devlet yapısı ve yasama tarafından tutuşturularak gelişimleri başladı. Kendilerini yabancı olanı kendi içlerine alarak ve ona üstün gelerek geliştirdiler, ve tarihleri daha çok bir kendi-içine-gitme ve kendi ile bağıntıdır. Hiç kuşkusuz Haçlı Seferlerinde, Amerika'nın bulunmasında ve ele geçirilmesinde Batı Dünyası kendini dışa doğru da yöneltti, ama orada onu öncelemiş

bir dünya-tarihsel ulus ile ilişkiye girmedi, şimdiye dek dünyaya egemen olmuş bir ilkeyi yerinden etmedi. Dışa doğru bağıntı burada Tarihe yalnızca *eşlik eder*, kendisi ile birlikte durumların doğasında özsel değişimler getirmez, tersine kendinde iç evrimin damgasını taşır. — Dışa doğru ilişki öyleyse Yunanlılar ve Romalılar durumunda olduğundan bütünüyle başka türdür. *Çünkü Hıristiyan dünya tamamlanışın dünyasıdır; ilke yerine getirilmiştir, ve böylelikle günlerin sonu tam olarak gelmiştir: İdea Hıristiyanlıkta bundan böyle doyumsuz hiçbirşey göremez.* Kilise hiç kuşkusuz bir yandan bireyler için gelecek bir durum olarak bengiliğe hazırlanıştır — bireysel öznelerin böyle olarak her zaman henüz tikellik içinde durmaları ölçüsünde; ama Kilise ayrıca Tanrının Tinini şimdide bulunan birşey olarak kendi içinde taşır, günah işleyeni bağışlar, ve şimdide bulunan gök krallığıdır. *Böylece Hıristiyan dünyada bundan böyle saltık değil ama yalnızca görelî bir Dış vardır ki, kendinde üstesinden gelinmiştir, ve onun açısından yalnızca üstesinden gelindiğini görüngüye de getirmekle ilgilenir.* Bundan şu çıkar ki, dışa doğru bağıntı bundan böyle modern dünyanın çığırları açısından belirleyici değildir. Öyleyse bölümlenme için başka bir ilke aranacaktır.

Germanik Dünya Roma kültürünü ve dinini hazır olarak üstlendi. Hiç kuşkusuz bir Alman ve Kuzey dini bulunuyordu, ama bu hiçbir biçimde Tinde derinlere kök salmış değildi. Tacitus bu nedenle Almanlara *securi adversus deos* der. Kabul ettikleri Hıristiyan Dini Konsüller yoluyla, ve bütün kültürü, özellikle Yunan ve Roma dünyalarının felsefesini ellerinde tutan Kilise Babaları yoluyla tamamlanmış bir inakçı dizge olmuştu; ve Kilişenin de bütünüyle gelişmiş bir hiyerarşisi vardı. Germanlerin kendi halk dillerinin karşısına Kilise benzer olarak bütünüyle gelişmiş bir dili, Latin dilini çıkardı. Sanatta ve felsefede de bu aynı yabancılık vardı. İskenderiye felsefesinden ve biçimsel Aristotelesci felsefeden henüz Boethius'un yazılarında ve başka yerlerde saklanan parçalar Batıda yüzyıllar boyunca temeller olarak

kullanıldılar. Dünyasal egemenlik biçiminde de aynı bağlantı vardı: Got prensleri ve daha başkaları kendilerine Roma Patrisyenlerinin adlarını verdiler ve daha ileri bir tarihte Roma İmparatorluğu yeniden kuruldu. Böylece Germanik Dünya dışsal olarak yalnızca Roma Dünyasının sürdürülmesi olarak görünür. Ama onda bütünüyle *yeni bir Tin* yaşıyordu ve bundan şimdi Dünyanın kendini yeniden yaratması, kendi üzerine dayanan özgür Tinin, Özneliğin saltık öz-istencinin yeniden doğması gerekiyordu. Bu içtenliğin karşısında içerik saltık başkalık olarak durur. Kendini şimdi bu ilkelerden geliştiren ayırım ve karşıtlık *Kilise* ve *Devlet* arasındadır. Bir yanda Kilise saltık gerçekliğin belirli-varlığı olarak kendini geliştirir; çünkü o bu gerçekliğin bilincidir, ve aynı zamanda Öznenin ona uyumlu kılınması etkinliğidir. Öte yanda, kendi erekları ile dünyada bulunan dünyasal bilinç durur — *Devlet* ki, yürekten, güvenden, genel olarak Öznelikten doğar. *Avrupa Tarihi bu ilkelerden her birinin Kilisede ve Devlette kendi için gelişiminin, sonra ikisinin yalnızca birbirlerine karşı değil, ama, her birinin kendisi bütünlük olduğu için, her birinin kendi içinde karşıtlığının, ve son olarak bu karşıtlığın uzlaşmasının sergülenişidir.*

Buna göre bu dünyanın *üç dönemi* betimlenecektir.

Birincisi Germanik Ulusların Roma İmparatorluğunda ortaya çıkışları ile, Hıristiyan olarak şimdi Batının iyeliğinde olan bu ulusların ilk gelişimleri ile başlar. Bu ilk dönemin görünüşü bu halkların yabanılık ve saflıklarından ötürü büyük bir ilgiyi hak etmez. Sonra Hıristiyan dünya Hıristiyanlık olarak, bir kitle olarak ortaya çıkar ki, onda Tinsel ve Dünyasal öğeler yalnızca değişik yanlardır. Bu çığır Büyük Karl'a dek sürer.

İkinci dönem iki yanı tutarlı bir bağımsızlığa ve karşıtlığa dek geliştirir — *Teokrasi* olarak kendi için Kilise ve *Feodal Tekerklik* olarak kendi için Devlet. Büyük Karl Papalık ile Lombardlara ve Roma'daki soyluların partilerine karşı bir bağlaşma oluşturmuştu; böylece dinsel ve dünyasal güçlerin bir birliği ortaya çıktı, ve şimdi bu

uzlaşmanın başarılmasının arkasından yeryüzünde göğün bir krallığının ortaya çıkması gerekiyordu. Ama tam bu sırada, tinsel gök krallığı yerine, Hıristiyan ilkenin İçsellığı saltık olarak dışa dönmüş ve kendi dışına çıkmış olarak görünür. Hıristiyan Özgürlük dinsel olduğu gibi dünyasal bakımdan da kendi kendisinin karşıtına döndü, bir yandan en sert köleliğe, öte yandan törelliğe aykırı aşırılıklara ve tüm tutkuların yabanılığına saptırıldı. Bu dönemde özellikle iki nokta öne çıkar: Biri Devletlerin oluşumudur ki, bunlar kendilerini bir boyuneğme altgüdümü içinde sergilerler, öyle ki tümü de evrenselliğın anlamından yoksun tikel birer hak alanı olurlar. Bu boyuneğme altgüdümü *Feodal Dizgede* görünür. İkinci nokta *Kilise* ve *Devlet* karşıtlığıdır. Bu karşıtlığın bulunmasının biricik nedeni Kutsal olanı yönetmesi gereken Kilisenin kendisinin her tür dünyasallığa batmış olmasıdır; ve bu dünyasallık tüm tutkulara dinin aklaması verildiği için daha da tiksindirici görünür.

İkinci dönemin sonu ve aynı zamanda üçüncü dönemin başlangıcı Beşinci Karl'ın hükümlanlık zamanına, on altıncı yüzyılın ilk yarısına düşer. Şimdi dünyasallık kendi içinde kendinin bilincine geliyor olarak görünür, insanın törellik, tüzellik, dürüstlük ve etkinliğinde kendine bir Hak kazanır. Özgürlüğün yeniden kuruluşu yoluyla, kendi kendisinin Hıristiyan aklanışının bilinci ortaya çıkar. Hıristiyan ilke şimdi kültürün korkunç disiplini içinden geçmiştir, ve Reformasyon yoluyla ona gerçekliği ve edimselliği ilk kez verilir. Germanik Dünyanın bu üçüncü dönemi Reformasyondan zamanımıza dek sürer. Özgür Tinin ilkesi burada dünyanın bayrağı yapılır, ve bu ilkedен Usun evrensel belitleri gelişir. Biçimsel Düşünce, Anlak, daha şimdiden gelişmişti; ama Düşünce gerçek şeklini ilkin Reformasyon yoluyla, özgür Tinin yeniden dirilen somut bilinci yoluyla kazandı. Düşünce kendi kültürünü ilkin o zaman kazanmaya başladı; Devletin anayasasının yeniden kurulmasına kaynak olacak ilkeler ondan saptandılar. Devlet yaşamı şimdi bilinç-

li olarak ve Us ile uyum içinde düzenlenecekti. Töre, Gelenek bundan böyle geçerli değildi; değişik haklar kendilerini ussal ilkeler üzerine dayanıyor olarak meşru kılmak zorundaydılar. Böylece ilk kez Tinin Özgürlüğü olgusalılık kazandı.

Bu dönemleri Babanın, Oğulun ve Tinin Krallıkları olarak ayırdedebiliriz. Babanın Krallığı tözsel, ayrışım-sız küttedir, salt bir başkalaşım dizisi içindedir, tıpkı kendi çocuklarını yiyen Satürn'ün [Kronos] egemenliği gibi. Oğulun Krallığı Tanrının yalnızca üzerinde yabancı birşey gibi parladığı dünyasal varoluş ile bağıntı içindeki görüngüsüdür. Tinin Krallığı uzlaşmadır.

Bu çığırklar önceki dünya İmparatorlukları ile de karşılaştırılabilir, ve böylece Germanik İmparatorluğun Bütünlüğün İmparatorluğu olması ölçüsünde onda *önceki çığırkların belirli yinelemesini* görürüz. Büyük Karl'ın zamanı Pers İmparatorluğu ile karşılaştırılabilir; tözsel birlik dönemidir, ki orada bu birlik İç üzerine, Yürek üzerine dayanır, ve tinsel olanda ve dünyasal olanda henüz saflığı içindedir.

Yunan Dünyası ve onun salt ideal birliği Beşinci Karl'ın zamanına karşılık düşer; onda olgusal birlik bundan böyle bulunmaz, çünkü tüm tikellikler ayrıcalıklarda ve tikel haklarda sağlamlaşmıştır. Nasıl devletlerin iç alanlarında değişik sınıflar kendi tikel aklanışları içinde yalıtılmış iseler, yine öyle tikel devletler de dışa doğru yalnızca birbirleri ile dışsal bağıntı içinde dururlar. Bir *diplomatik politika* doğar ki, Avrupa'nın dengesinin çıkarına devletleri birbirleri ile ve birbirlerine karşı bağlar. Zaman dünyanın kendine açık olması zamanıdır (Amerika'nın keşfi). Bilinç de şimdi duyulurüstü dünyanın içerisinde ve onun üzerine açıklık kazanır: Tözsel olgusal din duyusalın ögesinde kendini duyusal açıklığa getirir (Papa Leo'nun çağında Hıristiyan Sanat), ve ayrıca en iç gerçekliğin ögesinde kendine de açık olur. — Bu zamanı Perikles'in zamanı ile karşılaştırabiliriz. Tinin kendi-içine-gidişi başlar (Sokrates – Luther); gene de bu çığırda

Perikles bulunmaz. Beşinci Karl'ın dışsal araçlar açısından çok büyük olanakları vardır ve gücü açısından saltık görünür; ama onda Perikles'in iç Tini ve böylelikle özgür efendilik için saltık araç eksiktir. Bu olgusal bölünmede kendi kendisine açık olan Tinin çığırdır; şimdi Germanik Dünyanın ayrımları ortaya gelir ve kendilerini özsel olarak gösterirler.

Üçüncü çığır Roma Dünyası ile karşılaştırılabilir. Evrenselin birliği onda da bulunur, ama soyut dünya egemenliğinin birliği olarak değil, tersine özbilinçli Düşüncenin hegemonyası olarak. Şimdi Anlağın ereği geçerlidir, ve ayrıcalıklar ve tikellikler Devletin evrensel ereği önünde erirler. Halklar kendinde ve kendi için Hakkı isterler; yalnızca tikel antlaşmalar geçerli olmakla kalmaz, ama aynı zamanda ilkeler Diplomasinin içeriğini oluştururlar. Benzer olarak, Din de Düşünce olmaksızın dayanamaz ve bir yandan Kavrama doğru ilerlerken, öte yandan, Düşüncenin kendisi tarafından zorlanarak yeghin inanca, ya da bütünüyle ondan kaçtığı için Düşünce üzerine umutsuzluktan Boşinanca yönelir.

BİRİNCİ KESİM

Hıristiyan Germanik Dünyanın Öğeleri

ALTKESİM BİR

Halkların Göçleri [Barbar Göçleri]

Bu ilk dönem üzerine bütününde söyleyecek çok az şeyimiz vardır, çünkü üzerine düşünecek çok az gereç sunar. Germenleri geride ormanlarında izlemeyi istemiyoruz, ne de bu Barbar Göçlerinin kökenini araştıracağız. O ormanlar her zaman özgür halkların yaşama yerleri sayıldılar, ve Tacitus ünlü Germania tablosunu belli bir sevgi ve özlem içinde, ve kendisinin de ait olduğu dünyanın bozulması ve yapaylığı ile karşıtlık içinde tasarladı. Ama

bu nedenle böyle bir yabanıllık durumunu yüksek bir durum olarak göremeyiz, ya da Amerika'nın yabanıllarının durumunu insanın gerçek özgürlüğe iye olduğu bir durum olarak tasarımılayan Rousseau'nun düştüğü türde bir yanılgıya düşemeyiz. Hiç kuşkusuz, yabanılların hiçbir biçimde tanışmadıkları büyük ve yaygın talihsizlik ve acılar vardır; ama bu yalnızca olumsuz bir kazanç iken, Özgürlük ise özsel olarak olumlu olmalıdır. Ancak olumlu Özgürlüğün iyilikleri en yüksek bilincin iyilikleridir.

Germenler arasında her birey kendi için özgür bir birey olarak varolur; ve gene de belli bir topluluk bulunur, gerçi bu henüz politik bir durum olmasa da. Sonra Germenleri Roma İmparatorluğu içerisine doluşurken görürüz. Onları uyaran şey bir yandan verimli bölgeler, öte yandan kendine başka yaşama yerleri arama dürtüsüydü. Romalılar ile giriştikleri savaflara karşın, bireyler ve bütün kabileler askerler olarak onların hizmetine girerler; erken bir tarihte, Germen süvarilerin Pharsalia alanlarında Sezar ile birlikte dövüştüklerini görürüz. Askerlik hizmetlerinde ve kültürlü halklar ile etkileşimlerinde onların yararlandıkları şeylerle, yaşam hazları ve rahatlıkları ile, ama başlıca tinsel kültürün nesnelere ile tanıştılar. Daha sonraki göçlerde birçok ulus, kimilerinin bütünü, kimilerinin bir bölümü, geride vatanlarında kaldılar.

Buna göre Germanik uluslar arasında eskiden yaşadıkları yerlerde kalanlar ile Roma İmparatorluğunun ötesine yayılan ve yendikleri uluslara karışanlar arasında bir ayırım yapmamız gerekir. Germenler dışı doğru göçlerinde kendilerini önderlerine özgürce bağladıkları için, Germanik halkların bir bakıma kendilerini eşlemeleri gibi kendine özgü bir durumla karşılaşırız (Doğu ve Batı Gotları; dünyanın her noktasındaki ve kendi ülkelerindeki Gotlar; Norveç'teki, ama daha sonra şövalyeler olarak dünyadaki İskandinavlar ve Normanlar). Bu halkların yazgıları ne denli değişik olursa olsun, gene de kendilerine iyelikler sağlama ve kendilerini devletlere doğru geliştirme gibi ortak bir hedefleri vardı. Bu geliş-

me süreci eşit ölçüde tümüne özgüdür. Batıda, İspanya ve Portekiz'de, ilk yerleşenler Suveler ve Vandallardır; ama sonra Vizigotlar tarafından yenilerek yerlerinden sürüldüler. İspanya'yı, Portekiz'i ve Güney Fransa'nın bir bölümünü kucaklayan büyük bir Vizigot Krallığı kuruldu. İkinci krallık *Frankların* krallığı idi; bu ad ikinci yüzyılın sonundan başlayarak ortak olarak Ren ve Weser nehirleri arasındaki Istaevonik kabilelere verildi; bunlar Mosel ve Schelde arasında yerleştiler ve önderleri Chlodwig [Clovis] altında Galya'da Loira'a dek ilerlediler. Chlodwig daha sonra Frankları Aşağı Ren ve Alemannları Yukarı Ren üzerinde yendi; oğlu ise Thüringialıları ve Burgundialıları. Üçüncü krallık İtalya'da Theodorik tarafından kurulan ve onun yönetimi altında büyük gelişme gösteren *Ostrogot* Krallığıdır. Bilgin Romalılar Cassiodorus ve Boethius Theodorik'in en yüksek devlet görevlileri oldular. Ama bu Ostrogot Krallığı uzun sürmedi; Belisarius ve Narses önderliğindeki Bizanslılar tarafından yok edildi. Altıncı yüzyılın ikinci yarısında (568) Lombardlar İtalya'ya girdiler, ve bu krallık da Büyük Karl'ın Frank esasına boyun eğinceye dek iki yüzyıl boyunca egemenliklerini sürdürdüler. Daha sonra *Normanlar* da Aşağı İtalya'ya yerleştiler. Arkadan Franklar tarafından yenilen ve krallıkları Fransa ve Almanya arasında bir tür sınır duvarı oluşturan Burgundialılardan söz etmemiz gerekir. *Angleler* ve *Saksonlar* Britanya'ya girerek orayı egemenlikleri altına aldılar. Daha sonra oraya Normanlar da ulaştılar.

Daha önceden Roma İmparatorluğunun bir bölümünü oluşturan bu ülkeler böylece Barbarlara boyun eğme yazgısına uğradılar. Hemen o ülkelerin daha şimdiden kültürlü olan halkları ile onları yenenler arasında büyük bir zıtlık kendini gösterdi; ama bu zıtlık şimdi oluşan *yeni ulusların* kırma doğalarında sonlandı. Böyle devletlerin bütün tinsel varoluşları kendi içinde bir bölünmüşlük, en içlerinde aynı zamanda bir dışsallık kapsar. Bu ayırım dışsal olarak hemen dil yoluyla bile göze çarpar, çünkü

bu daha şimdiden anadil ile birleşmiş eski Roma dili ile Germanik dilin içiçe geçmesinden oluşur. Bu halkları *Romanik* olarak bir arada toplayabiliriz ve İtalya, İspanya, Portekiz ve Fransa'yı bunun altına alabiliriz. Bunlarla karışıklık içinde az ya da çok *Almanca konuşan* üç başka ulus daha vardır ki, bunlar özlerine kesintisiz bir bağlılık tonunu sürdürmüşlerdir: Almanya'nın kendisi, İskandinavya, ve İngiltere. Bu sonuncusu hiç kuşkusuz Roma İmparatorluğuna katılmıştı; ama gene de Roma kültürüne Almanya'nın kendisi gibi ancak kıyından değdi ve Anglo-Saksonlar yoluyla yeniden Germanikleştirildi. *Asıl Almanya* kendini tüm karışımından arı tuttu; yalnızca Tuna ve Ren üzerindeki güney ve batı sınırları Romalıların egemenliği altına girdi; Ren ve Elbe arasındaki bölüm baştan sona ulusal kaldı. Almanya'nın bu bölümünde yerleşik birçok kabile vardı. Ripuarian Franklarının ve Chlodwig tarafından Main bölgelerinde yerleştirilen Frankların dışında, dört ana kabileden, Alemannlar, Bojoarialılar, Thüringialılar ve Saksonlardan da söz edilmelidir. İskandinavyalılar da benzer olarak vatanlarında tüm karışımından arı olarak kaldılar, ama daha sonraki askeri seferleri yoluyla Normanlar adı altında ün kazandılar. Şövalye seferlerini Avrupa'nın hemen hemen her yerine yaydılar: Bir bölümü Rusya'ya geldi ve orada Rus İmparatorluğunu kurdu; bir bölümü Kuzey Fransa'da ve Britanya'da yerleşti; bir başkası Aşağı İtalya'da ve Sicilya'da prenslikler kurdu. Böylece İskandinavyalıların bir bölümü yabancı ülkelerde devletler kurarken, bir başkası baba ocağında ulusallığını korudu.

Şimdi, bunun dışında, Avrupa'nın Doğusunda, yaşadıkları bölgeler Elbe'nin batısında Tuna'ya dek uzanan büyük *Slav* ulusunu buluruz; aralarına Macarlar (Hungarianlar) yerleşmiştir; Moldavya, Wallacia ve kuzey Yunanistan'da Bulgarlar, Sırpalar ve Arnavutlar benzer olarak Asyatik kökenlidirler ve barbar göçlerinin vuruşları ve karşı-vuruşları sırasında kırılan artıklar olarak geride bırakılmışlardır Bu halklar hiç kuşkusuz krallıklar

kurmuşlar ve değişik uluslara karşı zorlu savaşlar vermişlerdir; zaman zaman öncü birlikler gibi, bir tür tampon güç gibi, Hıristiyan Avrupa ve Hıristiyan-olmayan Asya arasındaki savaşlara karışmışlardır. Giderek Polonyalılar kuşatma altındaki Viyana'yı Türklerden kurtarmışlar, ve Slavların bir bölümü batı Usunun denetimine girmiştir. Ama gene de bu bütün kütle irdelememizin dışında kalır, çünkü şimdiye dek Usun dünyadaki şekillenmeler dizisinde bağımsız bir kıpı olarak ortaya çıkmış değildir. Bunun daha sonra olup olmayacağı bizi burada ilgilendirmez; çünkü Tarihte ilgimiz Geçmiş ile dir.

Germanik Ulus kendi içinde bir doğal bütünlük duygusu taşıyordu, ve buna *Yürek* ya da *Gönül* diyebiliriz. 'Gönül' istenç ile bağıntı içinde Tinin bu bürülü, belirsiz bütünlüğüdür ki, onda insan benzer olarak genel ve belirsiz bir yolda kendi içinde doyumunu bulur. Karakter istencin ve çıkarın kendini geçerli kılan belirli bir biçimidir; ama Gönülün varsılıklar, onur ve benzeri şeyler gibi belirli bir ereği yoktur, genel olarak nesnel bir durumu ilgilendirmez; tersine, kendi kendisinin genel bir hazzı olarak bütün durumu ilgilendirir. Öyleyse onda istenç yalnızca biçimsel istenç olarak bulunur ve kendinin-istenci olarak öznel özgürlüğü anlatır. Gönül için her tikellik önemli olur, çünkü Gönül kendini her birine bütünüyle yatırır; ama yine, tikel ereğin belirliliği ile salt böyle bir belirlilik olarak ilgileneceği için, şiddetli, kötü tutkulara uğruşmanın, genel olarak kötülüğün de dışında kalır. Gönülde bu bölünme yoktur; tersine bütününde etkisiz bir iyi-niyet gibi görünür. Karakter bunun karşıtıdır.

Bu Germanik halkların soyut ilkesidir ve Hıristiyanlık-taki nesnel yana karşı öznel yandır. Gönülün tikel bir içeriği yoktur; buna karşı Hıristiyanlıkta ilgi doğrudan doğruya Olgunun kendisine, Nesne olarak içeriğe yöneliktir. Ama Gönülde bu doyumlu olma isteği bütünüyle genel bir yolda bulunur, ve bu tam olarak kendini Hıristiyanlığın ilkesinde içerik olarak sunmuş olan şeydir. Belirsiz olan, Töz olarak, nesnel anlamda bütün Evrenseldir, Tan-

rıdır; ama Tanrıda tekil istencin kayraya kabul edilmesi Hıristiyan somut birlikteki öteki kıpıdır. Saltık Evrensel tüm belirlenimleri kendi içinde kapsayan ve bu düzeye dek belirsiz olandır; Özne saltık olarak belirli olandır; ikisi özdeştir. Bu ilk olarak Hıristiyanlıkta içerik olarak gösterildi; şimdi onu öznel kipte Gönül olarak buluruz. O zaman Özne nesnel biçim de kazanmalı, e.d. kendini bir nesneye açındırmalıdır. Gönülün belirsizce duyumsama yolu için Saltığın da nesne olması, böylelikle insanın da bu nesne ile birliğinin bilincine ulaşabilmesi gereklidir. Ama bunun için Öznenin arınması, edimsel, somut Özne olması, dünyasal Özne olarak evrensel çıkarlardan pay alması, evrensel ereklerle göre davranması, yasayı bilmesi ve onda doyum bulması gerekir. — Öyleyse burada bu iki ilke birbirlerine karşılık düşerler, ve Germanik halklar, söylendiği gibi, kendi içlerinde Tinin daha yüksek ilkesinin taşıyıcıları olma yeteneğini kapsarlar. —

Şimdi yapmamız gereken şey Germanik ilkeyi dolaysız varoluşu içinde, e.d. Germanik ulusların ilk tarihsel durumlarında irdelemektir. Gönül ilk görüngüsünde bütünüyle soyuttur, gelişimden ve tikel içerikten yoksundur; çünkü tözsel erekler genel olarak Gönülde yatmaz. Gönülde olanın durumun bütün biçimi olduğu yerde, bu öge karakterden yoksun ve kof birşey olarak görünür. Bütünüyle soyutta alındığında, Gönül kütlüktür; ve böylece Germenlerin kökensel durumunda barbarca bir kütlük, şaşkınlık ve kendi içinde belirsizlik görürüz. Germenlerin *dinleri* hakkında çok az şey biliriz. *Druidler* Galyalılara aittiler ve Romalılar tarafından yokedildiler. Kendine özgü bir kuzey Mitolojisinin olmuş olduğu doğrudur. Ama Almanların dininin Gönüllerde ne kadar az kök saldığı daha önce belirtildi, ve bu Almanların Hıristiyan dinine döndürülmeye kolayca izin vermelerinden açıktır. Hiç kuşkusuz Saksonlar Büyük Karl'a önemsenecek bir direniş gösterdiler, ama bu kavga dine karşı olmaktan çok genel olarak baskıya karşıydı. Dinin onlarda herhangi bir derinliği yoktu, tıpkı *hak kavramları* durumunda

da olmadığı gibi. Cinayet bir suç olarak görülmez ve cezalandırılmazdı; bir para cezası ile kefaret edilirdi. Bu Gönlün incinmemişliğini, duygu derinliğinde bir eksikliği gösterir ki, birinin öldürülmesini yalnızca topluluğa bir zarar olarak görmeye götürür, daha ötesi olarak değil. Arapların kan davaları aile onurunun incinmesi duygusu üzerine dayanır. Germenlerde topluluk birey üzerinde efendi değildi; çünkü özgürlük ögesi toplumsal bir ilişki içinde birleşmelerinde ilk koşuldur. Eski Almanlar özgürlük sevgileri ile ünlüydüler; ve Romalılar onları bu noktada daha baştan bütünüyle doğru olarak anladılar. Almanya'da özgürlük en yakın zamanlara dek bayrak olmuştur, ve giderek prenslerin II. Friedrich altındaki birlikleri bile özgürlük sevgisinden doğdu. Bu özgürlük ögesi, toplumsal bir ilişkiye geçerken, halk topluluklarından başka birşey kuramaz; böylece Bütünü oluşturan şey bu topluluklardır, ve topluluğun her üyesi, böyle olarak, özgür bir insandır. İnsan öldürme bir para cezası ile kapatılabiliyordu, çünkü özgür insan, ne yapmış olursa olsun, değerli sayılır ve öyle kalırdı. Bireyin bu saltık geçerliği, daha önce Tacitus'un belirtmiş olduğu gibi, temel belirlenimlerden birini oluşturuyordu. Topluluk ya da yönetici kurulu, topluluk üyelerinin yardımı ile, Özel Tüze sorunlarında kişi ve mülkiyet güvenliği açısından yargıda bulunurdu. Ortak sorunlar, savaş ve benzerleri için ortak görüşmeler ve kararlar gerekliydi. Durumun bir başka bileşeni ise özeğin özgür bir yoldaşlık yoluyla ve askeri önderleri ve prensleri özgürce izleme yoluyla oluşmasıydı. Burada bağıntı *Bağlılık* duygusudur, ve nasıl birinci bayrak Özgürlük idiyse, Bağlılık da Germenlerin ikinci bayrağıdır. Bireyler kendilerini bir Özneye özgür bir seçimle bağlarlar ve kendi içlerinden bu ilişkiyi bozulmaz kılarlar. Bunu ne Yunanlılar ne de Romalılar arasında buluruz. Agamemnon ve kralları arasındaki ilişki bir hizmet görme ilişkisi değildi; tersine, yalnızca tikel bir erek için özgür bir birleşme, bir Hegemoni idi. Ama Alman birleşmeleri yalnızca nesnel bir davanın bağıntısı

içinde değil, tinsel 'Kendi'nin, öznel, en içsel kişiselliğin bağıntısı içinde dururlar. Yürek, Gönül, bütün bir somut Öznellik içeriği soyutlamaz, tersine kendini kişiye ve davaya bağımlı kılarken o içeriği aynı zamanda koşul yapar; ama böylece bu ilişkiyi bir bağlılık ve boyunegme karışımı yapar.

Bu iki ilişkinin, toplulukta bireysel özgürlüğün ve yoldaşlık bağının birleşmesi Devletin oluşumunda birincil noktadır; onda ödevler ve hak bundan böyle özence bırakılmaz, ama tüzel ilişkiler olarak saptanırlar — ve dahası öyle bir yolda ki, Devlet bütünün ruhu olur ve onun üzerinde efendi olarak kalır; ve öyle ki, evrensel belirlenim onun temeli olarak kalırken, belirli erekler ve hem işlerin hem de güçlerin aklanışları ondan doğar. *Oysa bu bakımdan Germanik Devletlerde kendine özgü olan şey, tersine, toplumsal ilişkilerin evrensel belirlenimler ve yasalar karakterini kazanmayıp baştan sona özel haklara ve özel yükümlülüklerle dağılımsıdır.* Bunda belki de bir tür ortaklaşalık vardır, ama evrensellik değil; yasalar saltık olarak tikeldirler, ve haklar ayrıcalıklardır. Böylece Devlet özel haklardan oluşturulan bir tür bileşimdi, ve düşünceye dayalı bir devlet yaşamı ancak kavgalardan ve kasımlardan sonra zorlu çabalar yoluyla ve geç bir evrede ortaya çıktı.

Belirtildiği gibi, Germanik uluslar Hıristiyan ilkenin taşıyıcıları olma ve İdeayı saltık ussal erek olarak yerine getirme belirlenimini taşıyorlardı. İlk olarak yalnızca bulanık istenç bulunur ve gerçek olan ve sonsuz olan bunun arkatasarında yatar. Gerçek olan yalnızca problem olarak vardır, çünkü Gönül henüz arınmamıştır. Somut Tine doğru bu arınmayı ancak uzun bir süreç ortaya çıkarabilir. Din tutkuların şiddetine karşı bir istem ile ortaya çıkar ve onları bir çılgınlık noktasına götürür; tutkuların aşırılığı kötü duyuncu yoluyla kızıştırılır ve azgınlığa yüksetilir ki, eğer o karşıtlık olmasaydı, belki de durum bu olmayacaktı. Şimdi o günlerin tüm hanedanlarında en korkunç aşırılıkların ürkütücü görüntülerini buluruz. Chlodwig, Frank Tekerkliğinin kurucusu, kendini en

sefil suçlarla lekeler. Sertlik ve acımasızlık tüm sonraki Merovingianlar soyunun özelliğidir; aynı görünüm kendini Thüringenlerde ve başka hanedanlarda da yineler. Hıristiyan ilke hiç kuşkusuz Gönüllerdeki problemdir; ama bunlar henüz açıkça kabadırlar. Kendinde gerçek olan istenç kendi kendisini yanlış tanır ve tikel, sonlu erekler yoluyla kendini gerçek ereklerden koparır; ama kendi ile ve istediğini yerine getirme eğilimine karşı bu savaşımın içindedir; gerçekten istediğine karşı savaşır, ve böylece onu ortaya çıkarır, çünkü *kendinde* uzlaşmıştır. Tanrının Tini toplulukta yaşar; o güdüleyici içsel Tindir; ama Tinin olgusallaşması dünyada yer alacaktır — henüz ona uygun olmayan bir gereçte; ama bu gerecin kendisi öznel İstençtir ki, böylece kendi içinde çelişki kapsar. Din yanına göre, sık sık bütün yaşamı boyunca dünyada yolunu açmak için savaşım vermiş, karakterinin ve tutkularının tüm gücü ile dünyasal işlerde çabalamış ve doyum bulmuş bir insanın sonra birden herşeyden vazgeçerek dinsel yalnızlığa çekilmesi gibi bir geçiş görürüz. Oysa dünyada o iş kendinden vazgeçmez, tersine yerine getirilmiş olma istemindedir, ve en sonunda açığa çıkar ki, Tin doğrudan doğruya direncinin nesnesi yaptığı şeyde kavgasının ereğini ve doyumunu bulur, dünyasal etkinliklerin tinsel birer iş olduklarını anlar.

Böylece bireylerin ve halkların talihsizliklerini en büyük talihleri olarak gördüklerini, ve evrik olarak talihleri ile en büyük talihsizlikleri olarak savaştıklarını görürüz. *La vérité, en la repoussant, on l'embrasse*. Avrupa gerçekliğe onu geri püskürttüğü sürece ve püskürttüğü ölçüde ulaşır. Bu devimdedir ki, Kayranın sözcüğün asıl anlamında yönettiği söylenebilir, çünkü saltık ereğine ve onuruna halkların talihsizlikleri ve acıları yoluyla, tikel erekleri ve bilinçsiz istençleri yoluyla ulaşır.

Bu nedenle, Dünya Tarihinin somut Tine doğru arınma için zorunlu olan bu uzun süreci Batıda başlarken, buna karşı eşzamanlı olarak Doğuda yer aldığını gördüğümüz soyut Tine doğru arınma daha çabuk yerine